

Ljubljanski ZVON

Leposloven in znanstven list.

Štev. 4. V Ljubljani, dne 1. malega travna 1894. Leto XIV.

Perunov žrec.

Legenda.

Nad Odroj pèsmi órijo se svete,
Odmévajo široko na okróg;
Nad Odroj hrast košát stojí na griči,
Pod hrastom spet Perún častí se bog.

Vse pisano po tratah danes ljudstva!
Kdaj tóliko biló ga že je tód?
Hej, Trdoslav, častiti starejšina,
Lehkó ponosen si na krasni god!

Do pasa brada siva žrecu pada,
Prek pleč visé mu kodri belih lá;
Pred žrtveník slovesno stopa z dari,
Daruje Trdoslav bogú na glas:

»Perún srebrnoglavi, zlatobradi,
Ti car svetá, ti poglavár bogóv!
O, vzprejmi zadnjikrat od nas ti danes
Ta dlm oskromnih naših tu daróv!

»Žrtvujemo pšeničnega ti hleba,
Žrtvujemo golobov mladih par;
Gori ljubežu záte v srcih naših,
Ko tu pred táboj ógnja večni žar . . .

»A ti Perún, nas morda več ne ljubiš!
Glej! že so tu sovragi naši . . . Spiš?
Zakaj ne vržeš vánje strél ognjenih?
Zakaj jih z gromom v beg ne zapodiš? . . .

Leskeče súlic gozd se v solnčnih žarkih,
To vojske bliža se številne roj;
Pred vojskoj pa koraka zmagonosno
Z visókim križem v rókah temni voj.

»Umólkni, pes paganski!« z gólim mečem
Na žreca tu vladika zakričí —
»Vse križu že Obódrije se klanja,
Ustavljaš mu jedini še se tí!

»Krstít vi morate zdaj vsi se dati!
O, kólika pač sreča to za vas!
A kdor ne dá se, tá — umreti mora,
Cesarja Otona je strog ukaz . . .

»Krst ali smrt! Izvólite sami si!«
A Trdoslav in ljudstvo kliče: »Smrt! —
»Ljubezni vera ní ta vera vaša,
Ne vera božja, nego pekla srd!

»Kršćanstva vi ne širite mej nami,
Vi širite posvetno le oblast,
Le zemlje naše gladni ste in žejni,
Té zemlje svete, ki je naša last.«

Zajét s Slavjani svojimi od vojske,
Zajét že Trdoslav je krog in krog.
Gorjé ti, stari žrec, gorjé ti, národ,
Gorjé, Perún ti zdaj, velikí bog!

Kaj, dob stoletni, stresaš veje svoje?
Kakó bolešno listje ti šumi!
Mar čutiš sám tragédijo krvavo,
Ki v sencí sveti tvoji se vrší?

Glej, na oltár Perúnov glavo svojo
Polága prvi Trdoslav pod meč . . .
Za njim tri tisoč bratov, sester pada —
Tri tisoč v raji je mučencev več.

A. Aškerc.

O kultu Peruna prím. »Nákres slovanského bájesloví«, napsal dr. Hanuš
Máchal, Praha. 1891.

Pis.

